

УДК 005.35"364"

Соріна О.О.

канд. екон. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Концепція соціальної відповідальності є однією з найбільш дискусійних концепцій в управлінні, адже з одного боку дотримання її принципів позитивно впливає на імідж підприємства, забезпечуючи для нього більш сприятливі довгострокові перспективи, сприяє поліпшенню стану навколишнього середовища та задоволенню суспільних очікувань, а з іншого – збільшує витрати підприємства, порушуючи принцип максимізації прибутку та змушує керівництво приділяти увагу питанням, для рішення яких воно може не мати належного досвіду та системи звітності.

На підприємствах України в умовах діючого воєнного стану реалізація концепції соціальної відповідальності набуває певних особливостей:

- по-перше, навіть факт збереження бізнесу в умовах воєнного стану розглядається деякими авторами як прояв соціальної відповідальності. Ця позиція аргументується тим, що підприємства, які продовжують працювати у складних обставинах, виробляють необхідні товари (послуги), зберігають робочі місця, сприяють наповненню місцевого та державного бюджетів завдяки сплаті податків [1, с. 407];

- другою особливістю є ініціювання та підтримка підприємствами ініціатив, адресованих певним соціальним групам: допомога Збройним Силам України й територіальній обороні (збір речей, продуктів харчування та організація проживання); піклування про тимчасово переміщених осіб (харчування, розміщення, надання робочих місць); організація роботи соціальних кухонь (відкриття пунктів видачі гарячого безкоштовного харчування та гуманітарних наборів); допомога постраждалим військовим (лікування, протезування, реабілітація, тощо) і цивільному населенню (гуманітарна допомога, організація тимчасового розміщення) [1, 2];

- третя особливість – акцентування уваги на таких соціальних цінностях як безпека (захист від загроз різного походження), свобода (зменшення державного втручання та посилення громадянської автономії) та різноманіття (мирне співіснування поглядів культурного, релігійного, політичного характеру) [2]; впровадження цих цінностей реалізується на підприємствах

різними шляхами, такими як організація роботи персоналу із дотриманням безпекових заходів, забезпечення рівних можливостей в трудових відносинах, надання своєчасної та правдивої інформації про загрози, тощо;

- четвертою особливістю є розвиток волонтерського руху. Коло питань, яке вирішується працівниками підприємств-волонтерами, охоплює не тільки допомогу фронту, а і роботу у тилу (допомога в ліквідуванні наслідків обстрілів, роздача гуманітарних наборів, проведення майстер-класів з медичної допомоги, організація роботи притулків для тварин, тощо) [3];

- в якості п'ятої особливості можна відмітити використання інновацій у фінансовій допомозі. Сюди можна віднести співпрацю з різноманітними благодійними фондами, застосування сучасних технологій для збору коштів, тощо.

Отже, незважаючи на складні умови і додаткові витрати, пов'язані з соціальною відповідальністю, можна стверджувати, що українські підприємства досить успішно впроваджують елементи цієї концепції у свою діяльність з врахуванням викликів ситуації воєнного стану.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Червінська, Л., Червінська, Т., Каліна, І., Коваль, М., Шуляр, Н., Чернишов, О. Соціальна відповідальність бізнесу в умовах війни. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 6(53), 2023. С. 405–416. URL: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.6.53.2023.4187>

2. Кульчицький І.І. Соціальна відповідальність бізнесу. *Економіка та суспільство*, Вип.69, 2024. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-69-8>

3. Миськів Г.В., Пасінович І.І. Сталий розвиток і соціальна відповідальність в умовах війни в Україні. *Вісник національного університету “Львівська політехніка”. Серія “Проблеми економіки та управління”*. Vol. 7, №1, 2023. URL: <http://doi.org/10.23939/semi2023.01.021>